

30 stycznia 2026

Fundusze Europejskie
dla ŚwiętokrzyskiegoRzeczpospolita
PolskaDofinansowane przez
Unię EuropejskąWOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Wiemy, jak będzie wyglądała pierwsza w Świętokrzyskiem motylarnia

W ramach prac projektowo-kosztorysowych zakończono pierwszy etap polegający na wyłonieniu ostatecznej koncepcji architektoniczno-budowlanej motylarni, która powstanie przy Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach. Oprócz prezentacji rodzimych gatunków motyli, przewidziano funkcjonowanie zaplecza laboratoryjno-naukowego. Będzie to pierwszy taki obiekt w naszym regionie, a zarazem jedyny w Polsce - z uwagi na prace badawcze związane z ochroną różnych grup owadów. Inwestycja jest dofinansowana ze środków z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

Już pod koniec tego roku rozpocznie się w Umianowicach budowa wyjątkowego obiektu łączącego funkcje edukacyjne, ekspozycyjne oraz naukowo-badawcze. Odwiedzający będą mogli zobaczyć rodzime gatunki motyli występujące na Ponidziu. W obiekcie będzie prowadzona hodowla motyli, które zasila lokalne ekosystemy. Aktualnie trwa uzyskiwanie pozwoleń i opracowywanie projektu budowlanego.

- Wszelkie wysiłki, skierowane na ochronę i odbudowę przyrody w naszym otoczeniu mają fundamentalne znaczenie i niewątpliwie przyciągną na Ponidzie, do Świętokrzyskiego nowych turystów - mówi marszałek **Renata Janik**. - Szczególnym magnesem będzie z pewnością motylarnia, która, prezentując walory przyrodnicze naszego województwa, stanie się jego unikalną i rozpoznawalną atrakcją.

Koncepcja architektoniczno-funkcjonalna obiektu została opracowana na podstawie konsultacji z przedstawicielami środowiska naukowego, specjalizującymi się w entomologii, tj. Instytutem Biologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytutem Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Uniwersytetem w Białymstoku, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu i Uniwersytetem Łódzkim. Stanowi ona punkt wyjścia do dalszych prac.

Motylarnia będzie budynkiem wielobryłowym o nietypowym układzie przestrzennym, podzielonym na kilka wyraźnie wyodrębnionych stref funkcjonalnych. Dach nad częścią ekspozycyjną będzie przypominał rozłożone skrzydła motyla, a pozostała część jego odwłok. W obiekcie będą prezentowane owady oraz znajdzie się zaplecze techniczne, służące przyrodnikom i naukowcom.

Ze względu na kompleksowy charakter inwestycji, projekt zakłada zastosowanie specjalistycznych rozwiązań technicznych. Planowane jest m.in. wykorzystanie oświetlenia laboratoryjnego z możliwością regulacji temperatury barwowej i natężenia światła, systemów wentylacji bezpiecznych dla owadów przebywających w motylarni, a także wyposażenie obiektu w profesjonalny sprzęt badawczy, w tym komory klimatyczne, zamrażarki laboratoryjne oraz pulpity preparacyjne.

Realizacja inwestycji prowadzona jest w ramach projektu pn. „Ochrona czynna owadów poprzez zachowanie bioróżnorodności – budowa insektarium wraz z motylarnią przy OEP w Umianowicach”, współfinansowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Budżet projektu wynosi 10 555 934,97 zł. 85% stanowi

dofinansowanie z Unii Europejskiej, 10% pochodzi z budżetu państwa, a 5% to wkład własny. Planowane zakończenie realizacji to 30 czerwca 2028 roku. Projekt stanowi uzupełnienie oferty Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach i jest funkcjonalnie powiązany z projektem „Odtworzenie sieci alei wierzbowo-lipowych oraz ochrona czynna owadów poprzez przywrócenie integralności siedlisk i zachowanie bioróżnorodności”.